

EUAA apmācības un mācību stratēģija

***EUAA* apmācības un mācību stratēģija**

2022. gada marts

Manuskripts pabeigts 2022. gada martā

Ne Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (*EUAA*), ne personas, kas rīkojas *EUAA* vārdā, neatbild par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2023

Print ISBN 978-92-9400-708-7 doi:10.2847/138972 BZ-03-22-056-LV-C
PDF ISBN 978-92-9400-660-8 doi:10.2847/793107 BZ-03-22-056-LV-N

© Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (*EUAA*), 2022

Vāka foto/ilustrācija: © iStock.com

Atļauts reproducēt, norādot avotu. Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko *EUAA* nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

Saturs

1.	Vispārīga informācija.....	4
2.	Definīcijas.....	4
3.	Principi.....	5
4.	Mērķi.....	6
5.	Apmācības sistēmas.....	8
6.	Apmācības vajadzību analīze.....	9
7.	Apmācības plānošana un izstrāde.....	9
	7.1. Apmācības plānošana.....	9
	7.2. Apmācības materiālu izstrādāšana.....	10
	7.3. Apmācības pārskatīšana.....	11
8.	Apmācības nodrošināšana un atbalstīšana.....	11
	8.1. EUAA apmācības komanda.....	11
9.	Pastāvīga uzraudzība, novērtēšana un periodiska pārskatīšana.....	12

1. Vispārīga informācija

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras (*EUAA*), kas izveidota ar [Regulu \(ES\) 2021/2303](#), pienākums ir sniegt palīdzību, lai nodrošinātu Savienības patvēruma tiesību aktu efektīvu un vienādu piemērošanu dalībvalstīs, pilnībā ievērojot pamattiesības, kā arī atvieglotu un atbalstītu dalībvalstu darbības Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (*KEPS*) ieviešanā. Aģentūras uzdevums ir arī uzlabot *KEPS* darbību, tostarp sniedzot operatīvu un tehnisku palīdzību dalībvalstīm, jo īpaši tām, kuru patvēruma un uzņemšanas sistēmas ir pakļautas nesamērīgam spiedienam.

Īstenojot *EUAA* apmācības un mācību stratēģiju ⁽¹⁾, *EUAA* ir apņēmusies atbalstīt dalībvalstis, nodrošinot apmācību savam personālam, attiecīgo valstu administrāciju un par patvērumu un uzņemšanu atbildīgo valsts iestāžu darbiniekiem, kā arī patvēruma atbalsta grupu biedriem, tostarp tiem, kas nav nodarbināti aģentūrā. *EUAA* atbalsts šajā jomā tiks sniegts, pastāvīgi pilnveidojot Eiropas patvēruma jomas izglītības programmu, kuras mērķis ir veicināt labāko praksi un augstus standartus Savienības tiesību aktu īstenošanā patvēruma un uzņemšanas jomā. Nodrošinot apmācības un mācību iespējas, *EUAA* sekmēs patvēruma un uzņemšanas ierēdņu zināšanu, prasmju, atbildības un autonomijas attīstību un nostiprināšanu, uzturot kopīgus standartus un uzlabojot *KEPS* vispārējo ieviešanu.

Šajā stratēģijā, kas aizstāj *EASO* apmācības stratēģijas iepriekšējo (2019. gada) versiju, ir izklāstīti principi, kas nosaka *EUAA* rīcību, īstenojot tās pilnvaras, kā paredzēts *EUAA* regulas 8. pantā.

2. Definīcijas

Šajā dokumentā turpmāk minētie termini ir definēti šādi:

- “akreditācija” ir kvalitātes nodrošināšanas process, ar kuru izglītības vai apmācības nodrošinātājam tiek piešķirts akreditēts statuss, kas apliecina, ka to ir apstiprinājušas attiecīgas likumdošanas vai profesionālās institūcijas atbilstoši iepriekš noteiktiem standartiem,
- “sertifikācija” ir process, kura gaitā tiek izsniegts sertifikāts, diploms vai dokuments, kas formāli apliecina, ka personas sasniegto mācīšanās rezultātu (zināšanu, zinātnības, prasmju un/vai kompetenču) kopumu ir novērtējusi un apstiprinājusi kompetenta iestāde, to salīdzinot ar iepriekš noteiktu standartu,
- “kompetence” ir spēja izmantot zināšanas, prasmes un personīgās, sociālās un/vai metodiskās spējas darba un mācību situācijās un profesionālajā un personīgajā attīstībā. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā kompetenci apraksta saistībā ar atbildību un autonomiju,
- “formāla mācīšanās” ir mācības, kas notiek organizētā un strukturētā vidē (piemēram, izglītības vai apmācības iestādē vai darba vietā) un ir skaidri apzīmēta kā mācīšanās

⁽¹⁾ Valdes 2022. gada 7. marta Lēmums Nr. 102 (EUAA/MB/2022/054) par *EUAA* apmācības un mācību stratēģiju.

(mērķu, laika vai resursu ziņā). Formālā mācīšanās ir apzināta no izglītojamās personas viedokļa. Tā parasti beidzas ar sertifikāciju,

- “ikdienēja mācīšanās” ir mācīšanās tādu ikdienas aktivitāšu rezultātā, kas ir saistītas ar darbu, ģimeni vai atpūtu. Tā nav organizēta vai strukturēta mērķu, laika vai mācību atbalsta ziņā. Ikdienējā mācīšanās vairumā gadījumu ir neapzināta no izglītojamā viedokļa,
- “mācīšanās rezultāti” ir konstatējumi par to, ko izglītojamais zina, saprot un spēj darīt pēc mācību procesa pabeigšanas. Tie ir definēti kā zināšanas, prasmes, atbildība un autonomija,
- “neformālā mācīšanās” ir mācīšanās, kas iekļauta plānotās aktivitātēs, kuras nav tieši noteiktas kā mācīšanās (mācību mērķu, mācību laika vai mācību atbalsta ziņā), bet satur svarīgu mācīšanās elementu. Neformālā mācīšanās ir apzināta no izglītojamās personas viedokļa. Tā parasti nebeidzas ar sertifikāciju.

Citas definīcijas, kas attiecas uz šo stratēģiju, ir atrodamas EUAA apmācības terminu glosārijā⁽²⁾.

3. Principi

Saskaņā ar EUAA regulu EUAA apmācības un mācību stratēģijas īstenošanā ir jāievēro šādi principi:

- Īstenojot šo stratēģiju, EUAA izmanto atvērtu, konstruktīvu un dinamisku pieeju, vienlaikus pilnībā apņēmoties ievērot kvalitātes, efektivitātes un pārredzamības augstākos standartus. Šajā nolūkā EUAA izstrādās apmācības kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūru, pamatojoties uz Eiropas standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (“EAIT 2015”)⁽³⁾. Turklāt EUAA pienācīgi ņems vērā ES izglītības un apmācības sistēmu, iekļaujot Boloņas⁽⁴⁾ un Kopenhāģenas⁽⁵⁾ principus un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai.

⁽²⁾ Pieejams šeit: www.euaa.europa.eu

⁽³⁾ Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (EAIT 2015) iestādes un kvalitātes nodrošināšanas aģentūras izmanto kā atsaucis dokumentu iekšējām un ārējām kvalitātes nodrošināšanas sistēmām augstākajā izglītībā. Turklāt Eiropas augstākās izglītības telpas kvalitātes nodrošināšanas standartus un pamatnostādnes izmanto arī Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrs (EQAR), kurš ir atbildīgs par to kvalitātes nodrošināšanas aģentūru reģistrēšanu, kas atbilst EAIT.

⁽⁴⁾ Boloņas process ir 48 Eiropas valstu starpvaldību sadarbība augstākās izglītības jomā. Tas virza valsts iestāžu, universitāšu, skolotāju un studentu, kā arī ieinteresēto personu apvienību, darba devēju, kvalitātes nodrošināšanas aģentūru, starptautisko organizāciju un institūciju, tostarp Eiropas Komisijas, kolektīvos centienus uzlabot augstākās izglītības internacionalizāciju. Galvenā uzmanība tiek pievērsta trīs ciklu sistēmas ieviešanai (bakalaurs/maģistrs/doktors), pastiprinātai kvalitātes nodrošināšanai, kā arī vieglākai kvalifikāciju un studiju periodu atzīšanai (https://ec.europa.eu/education/policies/higher-education/bologna-process-and-european-higher-education-area_en).

⁽⁵⁾ Kopenhāģenas process tika sākts ar Kopenhāģenas deklarāciju, ko 2002. gada 30. novembrī apstiprināja dalībvalstu, kandidātvalstu, EBTA-EEZ valstu, Eiropas sociālo partneru un Eiropas Komisijas par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) atbildīgie ministri. Viņi vienojās par prioritātēm un stratēģijām savstarpējas uzticēšanās, pārredzamības, kā arī kompetenču un kvalifikāciju atzīšanas veicināšanai, lai uzlabotu mobilitāti un atvieglotu piekļuvi mūžizglītībai. Deklarācija aicina uzlabot Eiropas sadarbību PIA jomā visā Eiropā. Tā orientējas uz PIA ieguldījumu Lisabonas stratēģijā noteikto izaicinājumu risināšanā: stiprināt PIA Eiropas dimensiju, uzlabot pārredzamību, informācijas un vadības sistēmas, atzīt kompetences un kvalifikācijas, tostarp neformālo un ikdienējo mācīšanos, veicināt sadarbību kvalitātes nodrošināšanā (<https://www.eqavet.eu/What-We-Do/European-Policy/Copenhagen-Process>).

- ii) *EUAA* cieši sadarbosies un palausies uz dažādu dalībnieku, kuru pieredze var dot ieguldījumu *EUAA* apmācības un mācību materiālu izstrādē un nodrošināšanā, apņemšanos. Tie galvenokārt ietver dalībvalstu patvēruma un uzņemšanas iestādes, bet arī Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūru (*Frontex*), Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru (*FRA*), kā arī attiecīgas apmācības struktūras, akadēmiskās iestādes, tiesu apvienības, apmācības tīklus un citas attiecīgās organizācijas. Šī sadarbība cita starpā notiks “References grupā”, ko veido Eiropas Komisija, citas ES aģentūras, Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstais komisārs bēgļu jautājumos (*UNHCR*) un citi attiecīgie dalībnieki. Kā noteikts *EUAA* regulā, Eiropas patvēruma izglītības programma tiks aplūkota pamattiesību amatpersonu un apspriežu forumā.
- iii) *EUAA* apmācības un mācību pasākumi galvenokārt ir domāti dalībvalstu patvēruma un uzņemšanas iestādēm⁽⁶⁾. Saskaņā ar *EUAA* regulu Aģentūra paplašinās šo darbību jomu, iekļaujot arī citas attiecīgās valsts iestādes dalībvalstīs. Saskaņā ar attiecīgajiem darba pasākumiem tajā var iekļaut arī citus dalībniekus, piemēram, ES aģentūras, *UNHCR*, akadēmiskās aprindas, attiecīgās starptautiskās un pilsoniskās sabiedrības organizācijas un trešās valstis saskaņā ar *EUAA* ārējās sadarbības stratēģiju.
- iv) Šīs stratēģijas īstenošana ļaus dalībvalstīm nodrošināt saviem darbiniekiem augstas kvalitātes apmācību, pamatojoties uz Eiropas izglītības programmu patvēruma jomā un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem patvēruma jomā. Patvēruma un uzņemšanas ierēdņu apmācībā dalībvalstīm jo īpaši jāiekļauj šīs izglītības programmas galvenās daļas. Tas savukārt veicina lielāku metožu, lēmumu un juridiskās prakses konvergenci dalībvalstīs saskaņā ar KEPS.
- v) *EUAA* ir apņēmusies ievērot augstākos profesionālās un ētiskās uzvedības standartus visās apmācības aktivitātēs. Aģentūra saistībā ar Apmācības kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ieviešanu izstrādā un pārvalda *EUAA* apmācības pasākumu dalībnieku rīcības kodeksu, kā arī apmācības sūdzību procedūru, ar ko cita starpā *EUAA* var pievērst uzmanību Kodeksa pārkāpumiem, lai veiktu atbilstošu izmeklēšanu un turpmākus pasākumus.
- vi) Lai gan *EUAA* ir pilnībā apņēmusies īstenot šo stratēģiju, dalībvalstu apņemšanās un iesaistīšanās visos līmeņos ir ļoti svarīga tās īstenošanā.

4. Mērķi

Īstenojot apmācības un mācību stratēģiju, *EUAA* mērķi ir šādi:

- i) Patvēruma un uzņemšanas amatpersonu zināšanu, prasmju, atbildības un autonomijas attīstīšana

EUAA mērķis ir atbalstīt dalībvalstis, lai nodrošinātu, ka patvēruma un uzņemšanas amatpersonas iegūst zināšanas, prasmes, atbildību un autonomiju, kas nepieciešamas viņu darba veikšanai apmierinošā līmenī. Šajā saistībā Eiropas nozaru kvalifikāciju ietvarstruktūra (*ESQF*) patvēruma un uzņemšanas amatpersonām nosaka gan uzdevumus, ko veic patvēruma un uzņemšanas amatpersonas, gan mācību rezultātus, kas ir nepieciešami to sekmīgai izpildei. Tāpēc *ESQF*

⁽⁶⁾ Šī stratēģija neattiecas uz profesionālo materiālu izstrādi tiesu un tribunālu dalībniekiem.

sniedz vispusīgus norādījumus par to, kas jāzina un jāspēj patvēruma un uzņemšanas amatpersonām noteiktā atbildības un autonomijas pakāpē, lai veiktu savus pienākumus un uzdevumus. Tās izmantošana visa apmācības cikla laikā nodrošina EUAA apmācības atbilstību un piemērotību mērķim.

ii) Kapacitātes un sagatavotības palielināšana

EUAA apmācības un mācību pasākumi palīdz dalībvalstu administrācijām stiprināt personāla zināšanas, prasmes, atbildību un autonomiju, tādējādi uzlabojot to spējas veikt ikdienas uzdevumus, kā arī palielināt noturību konfrontācijā ar nesamērīga spiediena situācijām. Zinoši un prasmīgi ierēdņi ļauj valstu administrācijām labi sagatavoties, lai ātri reaģētu uz situācijām, kad palielinās patvēruma meklētāju pieplūdums, jo īpaši piemērojot efektīvas procedūras un vienlaikus vienmēr nodrošinot atbilstību KEPS.

iii) Aktīvas mācīšanās veicināšana

Izglītojamajiem ir centrālā loma viņu mācīšanās un attīstības pieredzē, un EUAA mērķis ir nodrošināt drošu mācību vidi, kurā pieauguši izglītojamie var izpētīt problēmas un apspriest praktiskas problēmas tāda instruktora/pedagoga vadībā, kuram ir pieredze šajā jomā. Aktīvās mācīšanās pieejas centrālais elements ir vienaudžu mācīšanās, kur mācību un apmācības vide audzēkņiem sniedz stimulējošu iespēju apspriest problēmas un īstenot viedokļu apmaiņu ar citiem nozares speciālistiem.

iv) Profesionālās kvalifikācijas celšanas veicināšana

EUAA profesionālās kvalifikācijas celšanas (CPD) darbības ir paredzētas gan patvēruma un uzņemšanas amatpersonām, gan EUAA moduļu un kursu instruktoriem. CPD aktivitātes tiek organizētas kā daļa no EUAA mūžizglītības stratēģijas patvēruma un uzņemšanas jomā, kas ļauj nostiprināt patvēruma un uzņemšanas amatpersonu mūža zināšanas, prasmes un kompetences. CPD ir ļoti svarīga mācību vajadzību apmierināšanā, ņemot vērā konverģences pieaugumu KEPS īstenošanā.

EUAA ir arī ļoti svarīgi, lai instruktoriem Eiropas izglītības programmas patvēruma jomā ietvaros būtu iespējas attīstīt un uzturēt ar saturu saistītas kompetences un andragoģiskās prasmes atbilstoši augstākajiem standartiem, tostarp izmantojot sertifikācijas procesu. Tas ietver arī transversālo kompetenču, piemēram, digitālās un starpkultūru komunikācijas, profesionālās kvalifikācijas celšanu.

v) Novērtēšanas stratēģijas īstenošana

Atbilstoši EAIT 2015 un EUAA ilgtermiņa redzējumam par augstākās izglītības sniedzēja (proti, potenciālās EUAA akadēmijas), kas nodrošina akreditētas programmas un moduļus, akreditāciju, Aģentūra īsteno pārredzamus, godīgus un uzticamus novērtējumus kā būtisku daļu no tās apmācības. Vērtēšana ir jebkura apmācības un mācību procesa neatņemama sastāvdaļa. Labi izstrādātas vērtēšanas aktivitātes parāda, ka izglītojamie ir sasnieguši paredzētos mācību rezultātus, un tādējādi sniedz pārliecību par to, kas izglītojamajam ir jāzina un jāspēj darīt pēc mācību procesa pabeigšanas. Izglītojamo, kuri piedalās EUAA apmācības un mācību aktivitātēs, novērtējums ir izstrādāts tā, lai tas būtu stingrs, pārredzams un konsekvents. Lai nodrošinātu vērtēšanas procesa integritāti, Aģentūra Apmācības kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ieviešanas kontekstā izstrādās

un vadīs novērtējuma apelācijas procedūru gadījumiem, kad pārkāpumi vērtēšanas uzdevumā vai procedūrā nepamatoti ietekmē izglītojamā sniegumu novērtējumā, kā arī akadēmiskā pārkāpuma gadījumu izmeklēšanas un pēcpārbaudes procedūru (sk. 3. sadaļas v) apakšpunktu).

vi) Iepriekšējās mācīšanās atzīšana

EUAA apliecina un atzīst iepriekšēju mācīšanos, tostarp formālo, ikdienējo un neformālo. Izglītojamo esošās zināšanas, prasmes un kompetences sniedz papildu vērtību mācību procesam un stiprina mācīšanās no kolēģiem komponentu. Tādējādi *EUAA* ievieš un īsteno procedūras iepriekšējās mācīšanās un pieredzes atzīšanai. Turklāt šādas atzīšanas mērķis ir samazināt atkārtos mācīšanās procesā, tādējādi palielinot efektivitāti.

5. Apmācības sistēmas

EUAA apmācību nodrošina trīs galvenajos kontekstos, un tie ir šādi:

i) Eiropas izglītības programmas patvēruma jomā sesijas

Eiropas izglītības programma patvēruma jomā ir viens no *EUAA* praktiskajiem instrumentiem, kas palīdz efektīvi īstenot KEPS. Izglītojamo izglītības programma galvenokārt sastāv no apmācības moduļiem ar iespēju veikt brīvprātīgus novērtējumus, kuru rezultātā tiek iegūts sertifikāts, tomēr tajā ir iekļauts arī plašs *CPD* materiālu klāsts. *EUAA* apmācības moduļi, kas paredzēti galvenokārt atbildīgo amatpersonu un citu patvēruma un uzņemšanas speciālistu apmācībai visā ES, ir integrēti kopējā apmācības sistēmā, kas aptver visu starptautiskās aizsardzības jomu, izmantojot interaktīvu moduļu kopumu.

Izglītojamo izglītības programmu papildina atsevišķa instruktoru izglītības programma, kas sastāv no kursu komplekta pēc satura, kā arī novērtētiem pieaugušo izglītības moduļiem un instruktoru vērtēšanas metodēm. Eiropas izglītības programmu patvēruma jomā var izmantot saistībā ar pastāvīgu atbalstu, lai dalībvalstīm palīdzētu izveidot apmācības sistēmu saviem darbiniekiem vai papildinātu to esošās valsts apmācības struktūras, izmantojot kvalitatīvus un kopīgi izstrādātus apmācības materiālus.

ii) Apmācība operatīvās un tehniskās palīdzības kontekstā

Viena no galvenajām *EUAA* funkcijām ir sniegt operatīvu un tehnisku palīdzību dalībvalstīm, jo īpaši gadījumos, kad to patvēruma un uzņemšanas sistēmas ir pakļautas nesamērīgam spiedienam. Eiropas izglītības programma patvēruma jomā veido pamatu operatīvo apmācības pasākumu īstenošanai. Atkarībā no konkrētajiem uzdevumiem, kas jāveic uz vietas, kā arī darbības konteksta specifiskajām iezīmēm, var tikt izstrādāts īpašs papildu apmācības materiāls.

Apmācība, ko nodrošina, lai atbalstītu dalībvalstis, kuru patvēruma un uzņemšanas sistēma ir pakļauta nesamērīgam spiedienam, tiek vadīta saskaņā ar *EUAA* regulas 8. panta noteikumiem, kā arī ar operatīvo plānu būtību un darbības jomu. Ikreiz, kad nepieciešams, tā tiek nodrošināta, saskaņojot ar patvēruma atbalsta grupu izvietojumu. Šajā saistībā *EUAA* uzdevums ir pārbaudīt un nodrošināt, lai eksperti, kuri tiek izvietoti kā daļa no patvēruma atbalsta grupām, būtu saņēmuši

nepieciešamo apmācību. Vajadzības gadījumā tā pirms vai pēc viņu izvietojšanas var nodrošināt sniegtajai operatīvajai un tehniskajai palīdzībai specifisko apmācību.

iii) Apmācības pasākumi darba pasākumu kontekstā

EUAA ir arī pilnvarota iesaistīties spēju veidošanas pasākumos ar trešām valstīm atbilstoši EUAA ārējās sadarbības stratēģijai saskaņā ar darba pasākumu sistēmu, par kuru ir vienošanās ar šo valstu iestādēm. Spēju veidošanas atbalsts var iekļaut arī trešo valstu patvēruma un uzņemšanas amatpersonu apmācību.

Citu darba vienošanos ietvaros Aģentūra var iesaistīties arī apmācības pasākumos ar citām ES struktūrām un starptautiskām organizācijām. Tie var iekļaut labas prakses apmaiņu apmācības jomā, savstarpēju dalību apmācības pasākumos vai specifisku apmācības darbību kopīgu izstrādi.

6. Apmācības vajadzību analīze

EUAA izmanto elastīgu, strukturētu un uz pierādījumiem balstītu metodoloģiju, lai dalībvalstu patvēruma un uzņemšanas iestādēm un citām ieinteresētajām personām palīdzētu noteikt apmācības un mācību vajadzības.

Metodoloģiju piemēro sadarbības ceļā, pilnībā iesaistot visus attiecīgos valstu administrāciju darījumu partnerus, jo īpaši apmācības valsts kontaktpunktus (NCP), kas darbojas kā koordinatori attiecīgajām administrācijām ar apmācību saistītos jautājumos. Dalībvalstis nozīmē apmācības NCP, ievērojot EUAA ieteikumus par vajadzībām un pienākumiem, kas ir saistīti ar šīs funkcijas izpildi. Metodoloģijā ir iekļautas plašas konsultācijas ar šiem darījuma partneriem.

Metodoloģija ir izstrādāta, lai, nosakot kompetences vajadzību noteicošos faktoros, ņemtu vērā situāciju patvēruma jomā valsts un Eiropas līmenī, pilnībā iekļautu ESQF izmantošanu un koncentrētos uz apmācības vajadzībām gan jaunpieņemtām, gan pieredzējušām patvēruma un uzņemšanas amatpersonām.

EUAA izmanto metodoloģiju gan Eiropas, gan valstu līmenī, jo īpaši operatīvā un *ad hoc* atbalsta kontekstā.

7. Apmācības plānošana un izstrāde

7.1. Apmācības plānošana

EUAA izstrādā savu apmācību, pamatojoties uz mācīšanās rezultātu pieeju un tādējādi orientējoties uz zināšanām, prasmēm, atbildību un autonomiju, kas apmācāmajam ir jāiegūst pēc apmācības beigām. Mācību rezultātu ieviešana apmācības plānošanā veicina pieeju, kuras centrā ir izglītojama, orientējoties uz izglītojamā turpmākajām zināšanām un prasmēm. Pēc tam tiek

noteikta vispiemērotākā mācīšanās stratēģija un izstrādāti novērtējumi, lai novērtētu un parādītu mācību rezultātu sasniegumus.

Šī pieeja nodrošina pamatu Eiropas patvēruma izglītības programmas akreditācijai, ko dalībvalstis atbalsta ar *EUAA* Sertifikācijas un akreditācijas darba grupas (*CAWG*) starpniecību un kas neskar valstu sistēmas.

7.2. Apmācības materiālu izstrādāšana

Apmācības materiālus izstrādā *EUAA* ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm, kuras tiek aicinātas sniegt savu ieguldījumu projekta izstrādes procesā kā atbalstītājas, izvirzot satura ekspertus. Saskaņā ar *EUAA* regulu nepieciešamības gadījumā var iesaistīt citas iestādes, piemēram, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūru (*Frontex*), Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru (*FRA*), kā arī attiecīgas apmācības struktūras, akadēmiskās iestādes, tiesu apvienības, apmācības tīklus un citas attiecīgas organizācijas. Nepieciešamības gadījumā *EUAA* var izmantot arī pakalpojumus, ko sniedz ārēji, atalgoti eksperti ar plašām zināšanām un pieredzi attiecīgajās jomās.

Jo īpaši *EUAA* sadarbojas ar attiecīgām ieinteresētām personām atsauces grupā sistēmā, kas darbojas kā satura pārskatītāja. Atsauces grupā ir pārstāvji no Eiropas Komisijas, *UNHCR*, pilsoniskās sabiedrības, akadēmiskajām aprindām un attiecīgos gadījumos – tiesu pārstāvji.

Savās apmācības aktivitātēs *EUAA* veicina arī atklātu dialogu ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, izmantojot apspriežu forumu, ar kuru konsultējas par Eiropas izglītības programmu patvēruma jomā. Lai uzsvērtu *EUAA* apņemšanos ievērot pamattiesības, izglītības programma tiek apspriesta arī ar pamattiesību amatpersonu.

Izstrādes un attīstības procesā sadarbojoties ar iekšējām un ārējām ieinteresētajām personām, *EUAA* veicina savstarpēju sapratni un sadarbību starp attiecīgajiem ES dalībniekiem, lai turpinātu uzlabot apmācības materiāla konsekveni un atbilstību starptautiskajos un Eiropas tiesību aktos un jurisprudencē noteiktajiem standartiem.

Visos gadījumos galīgo atbildību par apmācības materiāla saturu uzņemas *EUAA*.

Izstrādājot, uzlabojot un atjauninot apmācības materiālus, *EUAA* dažādām auditorijām pielāgo iekļaujošu pieeju, ņemot vērā vajadzību analīzi, laika un izmaksu efektivitātes apsvērumus, kā arī dažādu izglītojamo grupu vajadzības, jo īpaši attiecībā uz vēlamajiem mācīšanās veidiem. *EUAA* izmanto novatoriskas apmācības un mācīšanās metodoloģijas, plaši izmantojot savu kombinēto mācību pieeju, kas sastāv no attālināto mācību elementa un klātienē apmācības vai tīmekļsemināriem, kā arī apmācības un koučinga darbvieta, mācīšanās no kolēģiem, mobilitātes mācībām, darbsemināriem un profesionālām konferencēm.

EUAA apmācības materiāls ir izstrādāts angļu valodā. Tomēr visi moduļi ir pieejami tulkošanai jebkurā ES oficiālajā valodā pēc dalībvalstu pieprasījuma atbilstoši noteiktajām vajadzībām un atkarībā no resursu pieejamības. Uz tā paša pamata un ņemot vērā darba vienošanās ar asociētajām un trešām valstīm, *EUAA* var tulkot apmācības moduļus arī šo valstu valodās. Visas valodu versijas ir pieejamas *EUAA* mācību pārvaldības sistēmā (*LMS*).

7.3. Apmācības pārskatīšana

EUAA regulāri pārskata Eiropas izglītības programmu patvēruma jomā. Katram modulim ir savs “dzīves cikls”, kura vidējais ilgums ir pieci gadi. Dzīves cikla beigās modulis tiek pārskatīts, un tiek pieņemts lēmums par tā atjaunināšanas vai modernizācijas nepieciešamību. Turklāt EUAA patur tiesības pārtraukt moduļa darbību pēc tā lietojuma izvērtēšanas un pārrunām ar dalībvalstīm.

8. Apmācības nodrošināšana un atbalstīšana

EUAA galveno apmācības pasākumu īstenošanas pamatā galvenokārt ir instruktoru apmācības sistēma (kam ir paliekoša ietekme), lai sekmētu Eiropas izglītības programmas patvēruma jomā ieviešanu valstu pārvaldēs. Izmantojot šo sistēmu, EUAA izveido ikgadēju apmācības plānu, lai nodrošinātu apmācību valstu instruktoriem, kuri pēc apmācības pabeigšanas organizē un nodrošina apmācību saviem kolēģiem valsts līmenī. Šī sistēma ne tikai maksimāli palielina EUAA apmācības centienus, bet arī ļauj elastīgāk organizēt apmācības pasākumus un nodrošina ilgnoturīgu spēju veidošanu dalībvalstīs.

EUAA atbalsta arī reģionālo sadarbību apmācības iniciatīvu jomā, no kurām potenciāli var gūt labumu vairāk nekā viena ES+ valsts. Turklāt EUAA atbalsta apmācības pasākumu organizēšanu reģionālā līmenī, iekļaujot instruktoru apmācību un valsts apmācības sesijas ar mērķi samazināt organizatoriskās izmaksas un veicināt reģionālo sadarbību.

Ad hoc pasākumos EUAA var nodrošināt arī īpaši pielāgotu apmācību patvēruma un uzņemšanas amatpersonām.

8.1. EUAA apmācības komanda

Eiropas izglītības programmas patvēruma jomā instruktoriem ir galvenā funkcija kvalitātes nodrošināšanā un būtiska nozīme KEPS īstenošanā. EUAA ir izveidojusi apmācības komandu, lai koordinētu dalībvalstu ekspertu iesaistīšanos apmācības pasākumu izstrādē un īstenošanā. Komanda atbalsta esošās sadarbības patvēruma jomā un paraugprakses veicināšanu. Komandu pārvalda EUAA sadarbībā ar dalībvalstīm, un to veido satura eksperti, satura instruktori un didaktikas eksperti. Turklāt EUAA pārvalda instruktoru un ekspertu tīklu, izmantojot saziņas kanālus un attiecīgas sanāksmes.

Lai gan parasti komandā ir iekļauti valstu patvēruma un uzņemšanas administrāciju pārstāvji, izņēmuma kārtā EUAA var iekļaut citus attiecīgus dalībniekus (piemēram, UNHCR), lai atbalstītu apmācību konkrētās jomās.

Pārvaldot instruktoru, satura ekspertu un didaktisko ekspertu/instruktoru atlasī ar EUAA apmācību saistītajām aktivitātēm, EUAA ievēro iekšējo procedūru.

Līdzās komandas satura instruktoriem, satura ekspertiem un didaktikas ekspertiem vajadzības gadījumā apmācības pasākumos EUAA izmanto arī kvalificētus darbiniekus un ārējus ekspertus.

9. Pastāvīga uzraudzība, novērtēšana un periodiska pārskatīšana

EUAA uztur uzraudzības sistēmu visām apmācības darbībām, pamatojoties uz drošu datu pastāvīgu apkopošanu par vairākiem svarīgākajiem veikspējas rādītājiem. Uzraudzības datus pastāvīgi pārskata *EUAA* un katru gadu arī apmācības kvalitātes nodrošināšanas padomdevēju grupa, kurā darbojas dalībvalstu valsts pārvaldes iestāžu augstākā līmeņa ierēdņi. Koriģējošas darbības veic ikreiz, kad tiek atklātas problēmas, kas var ietekmēt kvalitāti.

Uzraudzības datus izmanto arī apmācības pasākumu periodiskajos novērtējumos. Šādus novērtējumus veic saskaņā ar standartizētu metodoloģiju, un to rezultātus ņem vērā, lai identificētu izglītības programmas nepilnības un pārskatītu apmācības aktivitāšu kvalitāti.

Vadība regulāri pārskata uzraudzības un novērtēšanas pasākumu noslēguma apsvērumu un ieteikumu ieviešanu, lai nodrošinātu, ka to rezultāts ir apmācības pasākumu pastāvīga uzlabošana. Turklāt *EUAA* atbalsta neformālu un formālu saziņu ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai noteiktu *EUAA* apmācības un mācību pasākumu iespējamās uzlabošanas jomas.

EUAA periodiski ziņo par savu apmācības pasākumu īstenošanu, attiecīgajiem sasniegumiem un novērtējumu rezultātiem. Katru gadu *EUAA* publicē apmācības ziņojumu par *EUAA* apmācības pasākumu īstenošanu ES un valsts līmenī. Konsultējoties ar Apmācības kvalitātes nodrošināšanas padomdevēju grupu, tiek sagatavots ikgadējs ziņojums, kura pamatā ir apmācības uzraudzības dati. Dalībvalstu savlaicīga un precīza datu sniegšana, izmantojot apmācības *NCP* tīklu, ļauj *EUAA* sekmīgi īstenot apmācības un mācīšanās funkciju.

ISBN 978-92-9400-708-7

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

